

MAGYAR NEMZETI BANK

SAJTÓKÖZLEMÉNY

A nemzetgazdaság pénzügyi számláinak adatairól 2011. III. negyedév

Budapest, 2012. január 2. - A pénzügyi számlák adatai szerint az államháztartás nettó finanszírozási képessége 2011 harmadik negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP 5,5 százalékát érte el. A háztartások nettó finanszírozási képessége a GDP -5,7 százaléka volt az elmúlt egy évben. Az államháztartás és a háztartások nettó finanszírozási képességére jelentős hatást gyakorolt a 2011 első negyedévében elszámolt, a magánnyugdíj-pénztári kilépések miatti, a háztartások által az államháztartásnak nyújtott tőkeáttranszfer, amely az éves GDP 9,6 százalékát tette ki.

A nem pénzügyi vállalatok nettó finanszírozási képessége a GDP 2,7 százalékát érte el a 2011 harmadik negyedévével záruló egy évben. A külföld nettó finanszírozási képessége a pénzügyi számlák adatai szerint a GDP -1,5 százalékát tette ki az elmúlt egy évben.

*Megjegyzés: az áttekinthetőség érdekében a pénzügyi vállalatok és a háztartásokat segítő non-profit intézmények finanszírozási képességei - melyek értéke általában nulla közelében mozog - nem szerepelnek az ábrán. Az egyes negyedéveknél az adott negyedévvél záruló egy év egyenlegeinek összege szerepel ugyanezen időszak GDP-jének százalékában kifejezve.

2011 harmadik negyedévével záruló elmúlt egy évben az államháztartás nettó finanszírozási képessége a pénzügyi számlák adatai szerint a GDP 5,5 százalékát tette ki (1533 milliárd forint). Ettől a publikációtól kezdve - annak érdekében, hogy a pénzügyi számlákban megjelenő államháztartási egyenleg módszertanilag összhangban legyen a KSH által a nem-pénzügyi számlákban összeállított egyenleggel - az államháztartás nettó finanszírozási képessége nem

tartalmazza a központi bankkal szemben elszámolt újrabefektetett jövedelmet. (Bővebben lásd erről a módszertani megjegyzések 1. pontját.) A magánnyugdíj-pénztári kilépések miatt a háztartások által az államháztartásnak nyújtott tőke-transzfer figyelembe vétele nélkül az államháztartás nettó finanszírozási képessége az elmúlt egy évben a GDP -4,1 százalékára (-1145 milliárd forint) volt. 2011 harmadik negyedévében az államháztartás nettó finanszírozási képessége a negyedéves GDP -3,6 százalékát érte el (-258 milliárd forint).

Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számításba vett (maastrichti) adóssága 2011 harmadik negyedévének végén a GDP 82,6 százalékát tette ki¹ (22931 milliárd forint).

2011 harmadik negyedévében a központi kormányzat nettó finanszírozási igénye 241 milliárd forint volt. A központi kormányzat pénzügyi eszközei közül a jegybanki betétek és a tőzsdei részvények növekedése volt jelentős, ugyanakkor számottevően csökkentek a befektetési jegyek. A kötelezettségek esetében meghatározó volt az államkötvények és a hitelek növekedése. A helyi önkormányzatok nettó finanszírozási képessége (104 milliárd forint) elsősorban betétek növekedésében tükröződött. A társadalombiztosítási alapok nettó finanszírozási igénye (121 milliárd forint) alapvetően az egyéb követelések csökkenését, illetve a központi kormányzattól felvett hitelek növekedését okozta.

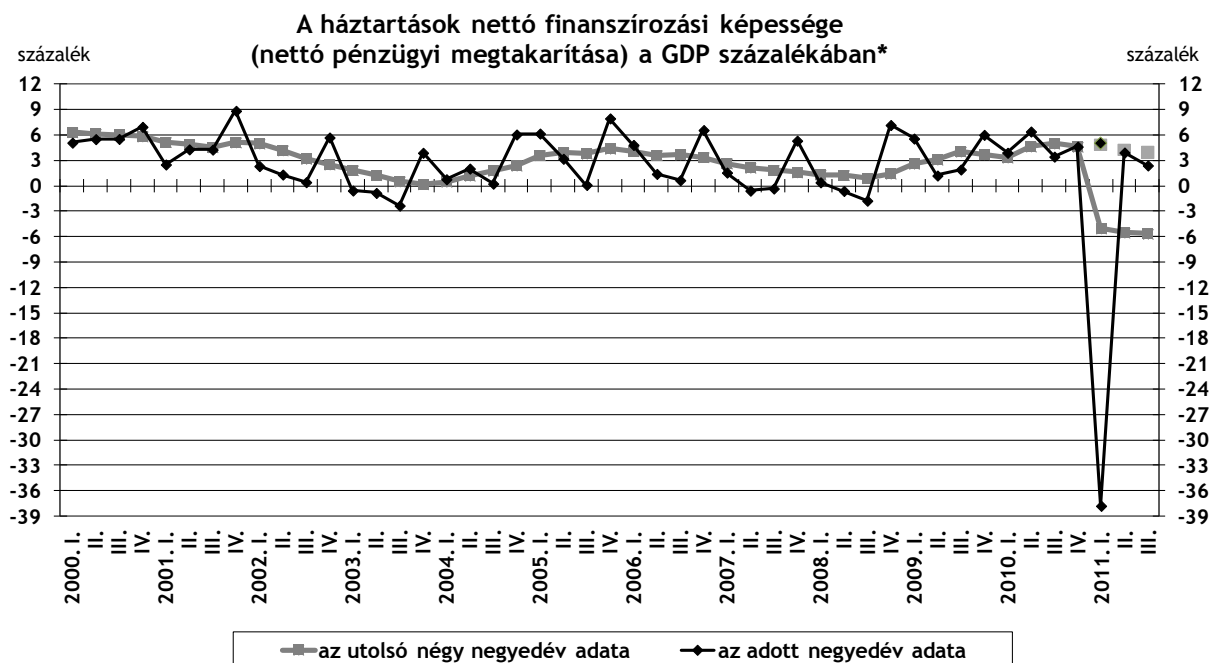

*Megjegyzés: 2011-ben különálló pontként ábrázoltuk azt a negyedéves adatot (fekete színnel, csak az első negyedévben) és azokat az utolsó négy negyedév adataira vonatkozó adatokat (szürke színnel), amelyek a magánnyugdíj-pénztári kilépések miatti tőke-transzfer hatását figyelmen kívül hagyva mutatják az államháztartás nettó finanszírozási képességét.

A háztartások nettó finanszírozási képessége a pénzügyi számlák adatai szerint 2011 harmadik negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP -5,7 százalékát érte el (-1576 milliárd forint). A magánnyugdíj-pénztári kilépések miatt az államháztartásnak fizetett tőke-transzfer nélkül számolt finanszírozási képesség az elmúlt egy évben a GDP 4,0 százalékára (1101 milliárd forint) volt. A harmadik negyedévben a háztartások nettó finanszírozási képessége a negyedéves GDP 2,4 százalékára (174 milliárd forint) volt.

¹ A GDP arányos adósság eltérése a 2011. november 16-án publikált előzetes számhoz képest elsősorban a negyedéves GDP adatok időközben bekövetkezett revíziójának következménye.

2011 harmadik negyedében a háztartások pénzügyi eszközeinek esetében a készpénz, a forint betétek és a tőzsdei részvények növekedése volt jelentős, ugyanakkor jelentősen csökkentek az egyéb követelések a magánnyugdíj-pénztári kilépésekkel kapcsolatos reálhozam kifizetések miatt. A kötelezettségek esetében a forinthitelek növekedése és a devizahiteleknek a forinthitelek növekedésénél nagyobb mértékű csökkenése volt jellemző, emellett jelentősen csökkentek az egyéb kötelezettségek.

*Megjegyzés: 2011-ben különálló pontként ábrázoltuk azt a negyedéves adatot (fekete színnel, csak az első negyedévben) és azokat az utolsó négy negyedév adataira vonatkozó adatokat (szürke színnel), amelyek a magánnyugdíj-pénztári kilépések miatti tőketranszfer hatását figyelmen kívül hagyva mutatják a háztartások nettó finanszírozási képességét.

A nem pénzügyi vállalatok nettó finanszírozási képessége a pénzügyi számlák adatai szerint 2011 harmadik negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP 2,7 százaléka volt (759 milliárd forint). A harmadik negyedéves finanszírozási képesség a negyedéves GDP 3,7 százalékát érte el (266 milliárd forint).

A harmadik negyedévben a nem pénzügyi vállalatok pénzügyi eszközeik közül elsősorban a hiteleiket és az egyéb követeléseiket növelték. A kötelezettségek esetében a tulajdonosi tartozások és az egyéb tartozások növekedése, valamint a hitelek csökkenése volt a meghatározó.

A külföld nettó finanszírozási képessége (lényegében a nemzetgazdaság finanszírozási képessége fordított előjellel) 2011 harmadik negyedévével záruló elmúlt egy évben a pénzügyi számlák adatai szerint a GDP -1,5 százalékát tette ki (-426 milliárd forint). A harmadik negyedévben a külföld finanszírozási képessége a negyedéves GDP -1,3 százaléka volt (-91 milliárd forint).

A külföldiek a pénzügyi eszközeik közül elsősorban a központi kormányzat által kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjaikat, hiteleiket és egyéb követeléseiket növelték, valamint betétjeiket, hitelintézeti adósságpapírjaikat és a nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott hiteleiket csökkentették. A tartozások közül tranzakcióból eredően elsősorban a betétek, a központi bank által tartott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, a hitelek és az egyéb tartozások növekedtek, ugyanakkor a befektetési jegyek számottevően csökkentek.

***

Táblázatok

A nemzetgazdaság szektorainak negyedéves nettó finanszírozási képessége

milliárd forint

	2009.I.	2009.II.	2009.III.	2009.IV.	2010.I.	2010.II.	2010.III.	2010.IV.	2011.I.	2011.II.	2011.III.
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	-76	320	183	-76	59	339	89	119	29	345	266
Pénzügyi vállalatok (S.12)	-25	126	-110	-38	129	-31	-53	-222	79	-97	-102
Államháztartás (S.13)	-342	-244	-251	-290	-353	-536	-146	-167	2306	-348	-258
Háztartások (S.14)	325	77	123	424	232	422	235	343	-2364	271	174
Háztartásokat segítő nonprófit intézmények (S.15)	4	-7	3	6	-13	11	8	-10	6	-2	-4
Külföld (S.2)	102	-273	54	-40	-69	-219	-149	-79	-72	-183	-91

A nemzetgazdaság szektorainak negyedéves nettó finanszírozási képessége a negyedéves GDP százalékában

százalék

	2009.I.	2009.II.	2009.III.	2009.IV.	2010.I.	2010.II.	2010.III.	2010.IV.	2011.I.	2011.II.	2011.III.
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	-1,3	5,0	2,9	-1,1	1,0	5,2	1,3	1,6	0,5	5,0	3,7
Pénzügyi vállalatok (S.12)	-0,4	2,0	-1,7	-0,5	2,2	-0,5	-0,8	-3,0	1,3	-1,4	-1,4
Államháztartás (S.13)	-5,9	-3,8	-3,9	-4,1	-6,0	-8,2	-2,1	-2,2	36,9	-5,1	-3,6
Háztartások (S.14)	5,6	1,2	1,9	6,0	3,9	6,4	3,4	4,6	-37,8	3,9	2,4
Háztartásokat segítő nonprófit intézmények (S.15)	0,1	-0,1	0,0	0,1	-0,2	0,2	0,1	-0,1	0,1	0,0	-0,1
Külföld (S.2)	1,7	-4,3	0,8	-0,6	-1,2	-3,3	-2,2	-1,1	-1,2	-2,7	-1,3

A nemzetgazdaság szektorainak négy negyedéves nettó finanszírozási képessége (az adott negyedéssel záruló négy negyedév adata)

milliárd forint

	2009.I.	2009.II.	2009.III.	2009.IV.	2010.I.	2010.II.	2010.III.	2010.IV.	2011.I.	2011.II.	2011.III.
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	-785	-318	320	351	485	504	410	606	577	583	759
Pénzügyi vállalatok (S.12)	-297	-132	-215	-47	107	-51	6	-178	-227	-293	-342
Államháztartás (S.13)	-1173	-1239	-1496	-1127	-1138	-1430	-1325	-1202	1458	1646	1533
Háztartások (S.14)	680	798	1036	950	856	1200	1313	1232	-1364	-1515	-1576
Háztartásokat segítő nonprófit intézmények (S.15)	3	2	5	6	-12	7	12	-4	15	2	-9
Külföld (S.2)	1555	869	333	-158	-328	-274	-477	-516	-520	-484	-426

A nemzetgazdaság szektorainak négy negyedéves nettó finanszírozási képessége a GDP százalékában

százalék

	2009.I.	2009.II.	2009.III.	2009.IV.	2010.I.	2010.II.	2010.III.	2010.IV.	2011.I.	2011.II.	2011.III.
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	-3,0	-1,2	1,2	1,4	1,9	1,9	1,6	2,3	2,1	2,1	2,7
Pénzügyi vállalatok (S.12)	-1,1	-0,5	-0,8	-0,2	0,4	-0,2	0,0	-0,7	-0,8	-1,1	-1,2
Államháztartás (S.13)	-4,5	-4,8	-5,8	-4,4	-4,4	-5,5	-5,0	-4,5	5,4	6,0	5,5
Háztartások (S.14)	2,6	3,1	4,0	3,7	3,3	4,6	5,0	4,6	-5,0	-5,5	-5,7
Háztartásokat segítő nonprófit intézmények (S.15)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Külföld (S.2)	5,9	3,4	1,3	-0,6	-1,3	-1,1	-1,8	-1,9	-1,9	-1,8	-1,5

***

Módszertani megjegyzések

1. Az központi kormányzat és a központi bank között eddig alkalmazott újrabefektetett jövedelem elszámolás megváltozása

A pénzügyi és nem-pénzügyi számlák harmonizálása érdekében a pénzügyi számlákban megszüntetésre került a központi kormányzat és a központi bank közötti tulajdonosi követelésen az újrabefektetett jövedelem elszámolása. Ez a módszertani változás a pénzügyi vállalatok, ezen belül a központi bank és az államháztartás, ezen belül a központi kormányzat nettó finanszírozási képességét érintette visszamenőlegesen is. A központi bank újrabefektetett jövedelmére vonatkozó adat elérhető lesz a pénzügyi számlák idősorait bemutató táblázatok tájékoztató adatai között az államháztartás és a központi kormányzat szektoroknál.

2. A magánnyugdíj-pénztári kilépések elszámolása a statisztikában

A magánnyugdíj-pénztárakból kilépők magánnyugdíj-pénztári tagsága 2011. március elsején szűnt meg a vonatkozó jogszabály szerint, ezért a pénzügyi számlák 2011. első negyedéves adatai tartalmazzák a kilépéssel kapcsolatos, a háztartások által az államháztartásnak nyújtott tőke-transzfer hatását. A statisztikai elszámolásokban a magánnyugdíj-pénztárakból kilépők nyugdíjpénztári követeléseinek reálhozam és tagdíj-kiegészítés feletti része tőke-transzferként került át a központi kormányzathoz 2011. március elsején, a háztartások nyugdíjpénztárakkal szembeni követelése (a biztosítástechnikai díjtartalék instrumentumon) ennyivel csökkent, az állam követelése a nyugdíjpénztárakkal szemben (az egyéb követelések/tartozások instrumentumon)

ennyivel nőtt az első negyedévben. A jelenlegi becsléseink szerint a tőke-transzfer értéke 2678 milliárd forint volt, a felvehető összeg 233 milliárd forint.

A magánnyugdíj-pénztárak 2011 második negyedévében adták át a kilépők követeléseire vonatkozó pénzügyi eszközöket a központi kormányzat számára. Ez az eszközátadás csak az állam és a magánnyugdíj-pénztárak mérlegeit érintette, a szektorok egyenlegére közvetlenül nem volt hatással. Az államháztartás bruttó adóssága az eszközátadás következtében az államhoz visszakért államkötvények és kincstárjegyek értékével (névértéken: 1354 milliárd forinttal) csökkent.

A magánnyugdíj-pénztárakból kilépők 2011 harmadik negyedévében kapták meg a reálhozamokból és a tagdíj-kiegészítésekből származó felvehető összeget a pénztárakból. Ennek az összegnek a kifizetése nem érintette a pénzügyi számlákban a háztartások (illetve más szektorok) nettó finanszírozási képességét, csak a pénzügyi instrumentumok szerkezetét. A háztartások esetében 2011 harmadik negyedévében a kifizetés következtében a pénztárakkal szembeni egyéb követelés csökkent, illetve a betétek és a készpénzállományuk növekedett.

3. A háztartásoknál levő külföldi készpénz csökkenése

A pénzváltók jelentésére alapozott becslés szerint a háztartások külföldi valutakészlete a pénzügyi számlákban 40 milliárd forinttal csökkent a harmadik negyedévben tranzakció következtében.

4. Rendkívüli áfa-visszatérítések elszámolása

Az Európai Bíróság 2011 július végén hozott ítélete alapján az Országgyűlés megváltoztatta az áfa-visszaigénylés szabályait. Ennek következtében a pénzügyi számlákban a harmadik negyedévben becsléseink szerint 289 milliárd forinttal nőtt a központi kormányzat egyéb tartozása, illetve ennyivel nőtt a nettó finanszírozási igénye, mivel a statisztikában az állam által a nem-pénzügyi vállalatoknak nyújtott tőke-transzferként számoljuk el ezt az összeget.

5. A MÁV Zrt kötvénykibocsátása

A Magyar Államvasutak Zrt költségeinek fedezésére állami garanciával kötvényeket bocsátott ki 2011 harmadik negyedévében. Mivel a kötvénykibocsátás a MÁV költségeinek fedezésére szolgált, ezért azt központi kormányzati kiadásként és ezzel egyidejűleg a központi kormányzat adósságának növekedéseként számoltuk el a statisztikában. Ez 2011 harmadik negyedévében 35 milliárd forinttal növelte a központi kormányzat adósságát és hiányát.

6. A pénzügyiszámla-statisztika és a fizetésimérleg-statisztika adatainak harmonizációja

A statisztikák átláthatóságának növelése érdekében ettől az adatközléstől kezdődően, a teljes körű pénzügyi számla adatok publikálásával egy időben, minden negyedévben közzétételre kerül a pénzügyiszámla-statisztika és a fizetésimérleg-statisztika eltéréseit bemutató táblázat. A táblázat és a hozzá tartozó módszertani leírás elérhető a pénzügyi számlák háttéradatai között itt: <http://www.mnb.hu/Statisztika/statisztikai-adatok-informaciok/adatok-idosorok/xi-puszamlak/puszla-hatteradatok>

Az adatrevíziók alakulása

A szektorok nettó finanszírozási képességének változása a 2011. II. negyedévről publikált teljes körű adatokhoz képest

	milliárd forint							
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011.I.név	2011.II.név
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	-1	-24	24	-1	1	5	23	19
Pénzügyi vállalatok (S.12)	-45	-39	-36	-12	-127	-91	-50	-14
Államháztartás (S.13)	45	39	36	13	126	87	23	8
Háztartások (S.14)	0	0	0	0	1	0	6	-12
Háztartásokat segítő nonprófit intézmények (S.15)	0	0	0	0	0	0	0	0
Külföld (S.2)	1	24	-24	1	-1	0	-2	-2

Az adatrevíziók elsősorban módszertani változás következményei, kisebb részben pedig a pénzügyi számlák adatforrásaiban történt változásokat tükrözik. A módszertani változás a központi kormányzat és a központi bank között eddig alkalmazott újrabefektetett jövedelem elszámolásának megszüntetése volt. Ez a pénzügyi vállalatok és az államháztartás egyenlegeinek idősorait érintette

visszamenőlegesen is. Erről részletesebben e közlemény módszertani megjegyzéseiben lehet olvasni.

MAGYAR NEMZETI BANK STATISZTIKA

A Magyar Nemzeti Bank egyik alapvető, törvényben rögzített feladata, hogy statisztikai információkat gyűjtsön és hozzon nyilvánosságra. A tájékoztató célja, hogy segítséget nyújtson a frissen megjelent adatok értelmezésében. A Magyar Nemzeti Bank gazdasági folyamatokra vonatkozó elemzését a rendszeresen nyilvánosságra hozott „Jelentés az infláció alakulásáról” és a „Jelentés a pénzügyi stabilitásról” című kiadványok tartalmazzák, amelyek a www.mnb.hu honlapon megtalálhatók.

Hivatkozások:

[Összefoglaló táblázatok](#)
[Idősorok](#)
[Grafikonok](#)
[Módszertani kézikönyv](#)

Elérhetőség: sajto@mnb.hu